



ΣΧΕΤΙΚά ΜΕ ΤΟ LIVEWHAT

LIVEWHAT (Living With Hard Times) :
Ζώντας σε Δύσκολους Καιρούς: Πώς οι πολίτες αντιδρούν σε οικονομικές κρίσεις και στις κοινωνικές και πολιτικές τους συνέπειες

Το πρόγραμμα LIVEWHAT έχει στόχο να παρέχει τεκμηριωμένη γνώση σχετικά με την ανθεκτικότητα (resilience) των πολιτών σε περιόδους οικονομικών κρίσεων σε εννέα Ευρωπαϊκές χώρες:

- Γαλλία
- Γερμανία
- Ελλάδα
- Ιταλία
- Πολωνία
- Ισπανία
- Σουηδία
- Ελβετία
- Ηνωμένο Βασίλειο

Το πρόγραμμα εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν αντιδράσει στην κρίση η οποία από το 2008, με διαφορετικό βαθμό έντασης στην κάθε χώρα, έχει πλήξει την Ευρώπη. Επιπλέον, στοχεύει να εξετάσει τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες αντιμετωπίζουν τις οικονομικές κρίσεις και τις συνέπειες τους ευρύτερα.

Το πρόγραμμα μελετά το πώς ανταποκρίνονται τόσο ατομικά όσο και συλλογικά οι πολίτες, τις ιδιωτικές και τις δημόσιες διαστάσεις των αποκρίσεων αυτών, το πολιτικό αλλά και το μη πολιτικό περιεχόμενο τους. Το LIVEWHAT δεν επικεντρώνεται μόνο στις αποκρίσεις των πολιτών αλλά διαφωτίζει και τις πολιτικές αντιμετώπισης της κρίσης, έτσι ώστε να υπάρχει μια βάση για την εκτίμηση της προσαρμοστικότητας των πολιτών σε περιόδους κρίσης.

Στόχοι

Το LIVEWHAT έχει τους ακόλουθους στόχους:

- Να προάγει την γνώση που σχετίζεται με τους τρόπους μέσω των οποίων οι πολίτες ανταποκρίνονται σε οικονομικές κρίσεις και στα κοινωνικά και πολιτικά τους επακόλουθα.
- Να συμβάλει στην τοποθέτηση των τρόπων που ανταποκρίνονται οι πολίτες στις οικονομικές κρίσεις και των αρνητικών επιπτώσεων τους στην πολιτική ατζέντα, έτσι ώστε να υπάρξει μια ευαισθητοποίηση για την κατάσταση που βιώνουν οι ομάδες που εκτίθενται σε ιδιαίτερο κίνδυνο σε περιόδους κρίσης.
- Να βελτιώσει την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων των φορέων χάραξης πολιτικής και των επαγγελματιών, παρέχοντας προτάσεις πολιτικής κι έναν κατάλογο καλών πρακτικών.
- Να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας πιο ολοκληρωμένης και συντονισμένης προσέγγισης για την επίλυση προβλημάτων στα κράτη-μέλη και την Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθώντας τη μεταφορά γνώσης και την εκμάθηση πολιτικών διαχείρισης της κρίσης.

Οι στόχοι του προγράμματος υλοποιούνται μέσα από τη συλλογή ποικίλων δεδομένων και μεθοδολογιών: την κατασκευή μιας διακρατικής συγκριτικής βάσης δεδομένων με οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς δείκτες, την ανάλυση των πολιτικών αντιμετώπισης της κρίσης καθώς και των αποκρίσεων σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο απέναντι στην κρίση, τη διενέργεια εργαστηριακών και δειγματοληπτικών κοινωνικών πειραμάτων σχεδιασμένων να εκτιμήσουν τις αιτιώδεις επιδράσεις των διαφορετικών διαστάσεων της κρίσης στις στάσεις και συμπεριφορές των πολιτών, και την ανάλυση εναλλακτικών μορφών ανθεκτικότητας σε περιόδους κρίσης.



Η θεωρητική προσέγγιση του LIVEWHAT επιτρέπει τη μελέτη της ανθεκτικότητας σε ολόκληρο το φάσμα της αναλυτικής ακολουθίας μεταξύ των ατομικών πρακτικών πολιτών που μαθαίνουν πώς να «ανακάμπτουν» και να περιορίζουν τις επιπτώσεις της κρίσης και των μορφών συλλογικής αντίδρασης οι οποίες στοχεύουν να διεισδύσουν στη δημόσια σφαίρα με σκοπό να αμφισβητήσουν τις αδικίες και να ενθαρρύνουν ένα κοινό αίσθημα συλλογικής ενδυνάμωσης.

Το πρόγραμμα συλλαμβάνει την έννοια της ανθεκτικότητας (resilience) ως την ικανότητα των Ευρωπαίων πολιτών να σταθούν ενάντια στην οικονομική δυσχέρεια μέσα από μια ενεργή διαδικασία αμφισβήτησης και ενδυνάμωσης. Υπερβαίνοντας το εύρος προηγούμενων μελετών που έχουν διερευνήσει τις επιπτώσεις των οικονομικών κρίσεων σε συγκεκριμένες ομάδες οι οποίες αντιμετωπίζονται ως παθητικές κατηγορίες, όπως τα παιδιά, οι νέοι και οι οικογένειες, το LIVEWHAT τοποθετεί στο επίκεντρο τους πολίτες που εμπλέκονται σε μορφές δημιουργικής αντιμετώπισης των συνεπειών της κρίσης.

Οι εναλλακτικές αυτές μορφές περιλαμβάνουν την ενδυνάμωση των κοινωνικών και οικογενειακών δικτύων και των πρακτικών σε επίπεδο κοινότητας που προάγουν την αλληλεγγύη ως μέσο αντιμετώπισης της κρίσης, την αλλαγή του τρόπου ζωής προς πιο βιώσιμες μορφές κατανάλωσης και παραγωγής και την ανάπτυξη νέων μέσων καλλιτεχνικής έκφρασης. Παρότι οι μετασχηματισμοί αυτοί στις πρακτικές των πολιτών (από τις προσαρμοσμένες στις εναλλακτικές) είναι αποφασιστικής σημασίας για την ανθεκτικότητά τους σε εποχές λιτότητας, δεν έχουν ακόμη μελετηθεί λεπτομερώς.

Το LIVEWHAT αναλαμβάνει τις ακόλουθες ερευνητικές δραστηριότητες:

- Τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό και τη μέτρηση των κρίσεων, μέσω του καθορισμού ενός λειτουργικού ορισμού και ενός συνόλου δεικτών που θα επιτρέπουν στους ερευνητές να εντοπίζουν και να συγκρίνουν τις επιπτώσεις των κρίσεων στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες.

- Τη σύγκριση των εθνικών πολιτικών αντιμετώπισης της κρίσης μέσα από συνεντεύξεις με υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τη μελέτη δευτερογενών πηγών και τον εντοπισμό καλών πρακτικών.

- Την εξέταση των συλλογικών αποκρίσεων στην κρίση στη δημόσια σφαίρα, μέσα από την ανάλυση των πολιτικών αιτημάτων και διεκδικήσεων (political claim analysis).

- Την αξιολόγηση των ατομικών αντιλήψεων και αντιδράσεων των πολιτών σε κρίσεις, μέσα από τη διενέργεια εθνικών δειγματοληπτικών ερευνών στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

- Την αξιολόγηση των αιτιωδών επιδράσεων των κρίσεων στις στάσεις και συμπεριφορές των πολιτών με τη διεξαγωγή εργαστηριακών και δειγματοληπτικών κοινωνικών πειραμάτων.

- Την ανίχνευση και καταγραφή των εναλλακτικών μορφών δημιουργικής αντιμετώπισης προβλημάτων σε περίοδο κρίσης μέσα από μια διαδικτυακή έρευνα και συνεντεύξεις με εκπροσώπους-κλειδιά και την ερμηνεία του τι προτείνουν οι πρωτοβουλίες αυτές για τον αντίκτυπο της κρίσης σε ευάλωτες ομάδες και κοινότητες.

Συντονιστής:
Université de Genève
Marco Giugni

Συμμετέχοντες:
European University Institute
Lorenzo Bosi

Uppsala universitet
Katrin Uba

University of Sheffield
Maria Grasso

Fondation Nationale
des Sciences Politiques
Manlio Cinalli

Universität Siegen
Christian Lahusen

Universitat Autònoma de Barcelona
Eva Anduiza

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μαρία Κούση

Uniwersytet Warszawski
Maria Theiss

Φορέας χρηματοδότησης
Ευρωπαϊκή Επιτροπή
FP7-SSH.2013.5.1-1
Η ανθεκτικότητα των πολιτών σε περιόδους κρίσεων
<http://cordis.europa.eu/fp7/>

Επικοινωνία:
marco.giugni@unige.ch

Ιστοσελίδα του προγράμματος:
www.livewhat.unige.ch